

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ «ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ»
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА

EDUCATIONAL AND RESEARCH INSTITUTE «INSTITUTE OF PUBLIC ADMINISTRATION»
OF V. N. KARAZIN KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY

Публічне управління XXI століття: ОСНОВНІ ВИКЛИКИ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ

Збірник
наукових матеріалів
XXV Міжнародного
наукового конгресу

Collected
of scientific materials
of the XXV-th
International
Scientific Congress

Public administration of the XXI century: THE MAIN CHALLENGES OF POST-WAR RECONSTRUCTION

5 червня 2025 р., м. Харків (Україна)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
"ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ"

**Публічне управління XXI століття:
ОСНОВНІ ВИКЛИКИ
ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ МАТЕРІАЛІВ
XXV МІЖНАРОДНОГО
НАУКОВОГО КОНГРЕСУ**
5 червня 2025 р., м. Харків (Україна)

Електронний ресурс

**Public administration of the XXI century:
THE MAIN CHALLENGES OF POST-WAR
RECONSTRUCTION**

**COLLECTED
OF SCIENTIFIC MATERIALS
OF THE XXVth INTERNATIONAL
SCIENTIFIC CONGRESS**
5 June 2025, Kharkiv (Ukraine)

Electronic vision

Харків | Kharkiv
2025

*Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ МОН України
(№ 755 від 9 грудня 2024 р.)*

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням
Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 14 від 26 травня 2025 року)*

Редколегія:

Л. О. Белова, доктор соціологічних наук, проф., заслужений працівник освіти України, директор ННІ “Інститут державного управління” ХНУ імені В. Н. Каразіна, президент ГО “Харківський університетський консорціум”;
В. Ф. Золотарьов, кандидат економічних наук, проф.;
Н. В. Статівка, доктор наук з державного управління, проф.
Л. Ю. Величко, доктор юридичних наук, проф.;
В. Б. Дзюндзюк, доктор наук з державного управління, проф.;
М. А. Латинін, доктор наук з державного управління, проф.;
І. В. Дунаєв, доктор наук з державного управління, проф.;
Л. В. Набока, кандидат наук з державного управління, доц.;
Ю. Л. Орел, кандидат наук з державного управління, доц.

П88 Публічне управління XXI століття: основні виклики післявоєнної відбудови :
зб. наук. матер. XXV Міжнар. наук. конгресу [Електронний ресурс]. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM). – Систем. вимоги: Процесор Pentium-класу; ОС Windows 7/10 ; дисковод CD-ROM ; Acrobat Reader 10. – (PDF 716 с.)

ISBN 978-966-285-798-6

URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/22470>

У збірнику наукових матеріалів, представлених до XXV Міжнародного наукового конгресу “Публічне управління XXI століття: основні виклики післявоєнної відбудови”, висвітлено підходи й основні напрями досліджень публічної політики та управління в умовах післявоєнної відбудови; визначено роль публічного врядування та менеджменту економічних і цифрових трансформацій суспільства; розроблено пропозицій щодо підвищення ефективності розвитку системи публічного управління та публічної служби в контексті викликів, породжених війною, розглянуто сучасні методики підготовки публічних інтелектуалів в умовах післявоєнної відбудови та інноваційні форми навчання у системі підвищення кваліфікації публічних службовців в умовах воєнного стану. Політичні, соціальні та економічні аспекти – це Європейський вимір української державної політики.

URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/22470>

ISBN 978-966-285-798-6

Деяким пацієнтам вдалося притягнути лікарів до адміністративної відповідальності. До Білоцерківського офісу Мережі правового розвитку при БМГО «Правова єдність» звернулася пенсіонерка Ольга Іванівна Ковтун зі скаргою на непрофесійні дії лікаря-стоматолога. Юристка Офісу допомогла оформити скаргу на ім'я головного лікаря стоматологічної лікарні. Буквально наступного дня головний лікар скликав комісію, на якій було вирішено повернути кошти за непрофесійно запломбований зуб, здійснити безкоштовне його видалення і протезування. Крім цього, лікарці Ніні Павленко оголосили догану [12].

Отже, за результатами дослідження можна зазначити, що судовий захист прав пацієнтів, попри наявні недоліки, залишається найдієвішою формою захисту прав пацієнтів, найефективнішим інструментом відновлення справедливості. Наближення законодавства України про права пацієнтів до стандартів Європейського Союзу, удосконалення механізмів їхнього захисту в Україні, а також розвиток системи оцінювання якості медичних послуг у комплексі сприятимуть забезпеченню належних гарантій дотримання прав пацієнтів. Як підкреслює М. Кахнова, цьому також сприятимуть: «... запровадження персональної відповідальності лікарів, створення незалежної системи судово-медичної експертизи, розроблення єдиної методики визначення справедливого розміру відшкодування моральної шкоди для пацієнтів, підвищення обізнаності пацієнтів про їхні права тощо» [13].

Список використаних джерел

1. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
2. Суворова К. С. Судові форми захисту прав пацієнтів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2015. № 1. С. 2–5. URL: https://lsei.org.ua/1_2015/37.pdf
3. Перцев І. М., Трохимчук В. В. Пацієнт. Фармацевтична енциклопедія ; за ред. В. П. Черних. URL: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/760/paciyent>
4. Права пацієнтів. *Сайт Міністерства здоров'я України*. URL: <https://moz.gov.ua/uk/prava-pacienta>
5. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
6. Булеца С. Б., Заборовський В. В. Самозахист пацієнта та лікаря. *Наше право*. 2017. № 1. С. 159–163.

7. Галай В. О. Способи захисту прав пацієнтів в Україні : науково-практич. посіб. Київ. 2008. 74 с.

8. Показові судові спори щодо захисту прав пацієнтів. *Сайт LIGA ZAKON*. URL: https://jurliga.ligazakon.net/news/230342_pokazov-sudov-spori-shchodo-zakhistu-prav-patsntv

9. Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх судового розслідування. *Офіс Генерального прокурора України*. URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-zareyestrovani-kriminalni-pravoporushennya-ta-rezultati-yih-dosudovogo-rozsliduvannya-2>

10. Харитонов О. Тернистий шлях пацієнта до відновлення порушеного права в суді. *Юридична газета*. 2023. №3–6. С.761–764. URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/ternistiy-shlyah-pacienta-do-vidnovlennya-porushenogo-prava-v-sudi.html>

11. «Без мами лишилися двоє діток». Українка померла після операції на щитовидці: лікарю нічого не буде. *Сайт РБК – Україна*. URL: <https://www.rbc.ua/rus/stylar/bez-mami-lishilisya-dvoe-ditok-ukrayinka-1686318074.html>

12. Недобросовісну лікарку покарали за знущання над пацієнткою. *Сайт мережи правового розвитку*. URL: <https://ldn.org.ua/success-story/nedobrovisnu-likarku-pokarali-za-znusanna-nad-pacientkou/>

13. Кахнова М. Чи реально пацієнту захистити свої права в Україні? *Юридична газета*. 13 листопада 2024. URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/chi-realno-pacientu-zahistiti-svoyi-prava-v-ukrayini.html>

Лозинська Тамара Миколаївна,

*доктор наук з державного управління, проф.,
завідувач кафедри публічного управління та адміністрування
Полтавського державного аграрного університету,
м. Полтава, Україна*

ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕІНТЕГРАЦІЇ ВЕТЕРАНІВ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

Військові дії, які унаслідок воєнної агресії Росії, тривають на території України з 2014 р., мали одним із своїх наслідків збільшення кількості громадян, що брали участь у воєнних операціях і згодом набули статусу «ветеран». За даними Пенсійного фонду України станом на 01.01.2025 р. в Україні було зареєстровано 1,2 млн ветеранів і очікується, що їх чисельність буде зростати до 5-6 млн осіб (включно з членами родин) [1]. Немає потреби обґрунтовувати тезу, що соціальний захист ветеранів має залишатися пріоритетом державної ветеранської політики.

На сьогодні законодавством України до категорії ветеранів віднесені: *учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасники війни* [2]. Неправомірним є твердження окремих дослідників, що до відповідної категорії належать також «...члени сім'ї захисників та захисниць України, які загинули під час виконання бойових завдань» [3], хоча беззаперечно згідно Конституції України [4] вони виступають об'єктами державної політики соціальної підтримки ветеранів та їх сімей. Продовження війни щодня збільшує кількість молодих економічно активних людей, які отримали поранення під час участі в бойових діях або при обстрілах цивільної інфраструктури, отримали статус ветерани і в багатьох випадках повертаються в ті громади, звідки вони були призвані до лав Збройних Сил України (ЗСУ). Отже, перед даною категорією громадян гостро стоїть питання повернення до цивільного життя, що потребує часу, ресурсів та підтримки громад.

На даному етапі повернення ветеранів до цивільного життя здійснюється в межах чинної моделі державної політики соціального захисту ветеранів, яка не відповідає сьгоднішнім суспільним потребам, а її головним недоліком є «...відсутність стимулів щодо дієвої реінтеграції ветеранів» [5]. В експертних рекомендаціях щодо ветеранської політики (у контексті забезпечення реінтеграції ветеранів) наведено основні її недоліки [5, с. 10]:

- переважання патерналістського підходу;
- відсутність достатнього фінансового забезпечення задекларованих соціальних гарантій;
- передбачення мінімальних інструментів стимулювання реінтеграції;
- відсутність політики реінтеграції на рівні громад;
- відсутність координованості між різними програмами реінтеграції ветеранів.

Реінтеграція ветеранів у цивільне життя відбуватиметься на рівні територіальних громад, тож саме вони відіграватимуть ключову роль у забезпеченні повернення демобілізованих до мирного життя. Уже зараз у багатьох громадах органи місцевого самоврядування разом із громадськими організаціями, представниками ветеранів, волонтерами створюють ветеранські простори для реабілітації та взаємодії ветеранів, що може стати підґрунтям для формування інтегрованої моделі адапта-

ції військових після їх повернення у територіальні громади. Приклади успішної співпраці різних стейкхолдерів щодо реабілітації ветеранів і залучення їх до суспільного життя в громадах свідчать про високий організаційно-управлінський потенціал органів місцевого самоврядування в реалізації ветеранської політики. Одним із прикладів подібної співпраці в Полтавській області є реалізація грантової ініціативи «Життя після повернення: реінтеграція ветеранів у громади» у межах партнерства ПРООН та ЄС «EU4Recovery Розширення можливостей громад в Україні», яку впроваджує «Центр реінтеграції ветеранської спільноти» разом з Ветеранським простором «Плюс Плюс Полтава» та комунальним закладом «Ветеранський центр Полтави» за фінансової підтримки уряду Німеччини. У межах цієї співпраці була проведена копітка робота з виявлення потреб ветеранів; розроблено алгоритм створення ветеранських просторів у громадах; систематизовано функції суб'єктів управління на різних рівнях (рівні громад, регіонів, держави) щодо задоволення запитів ветеранської спільноти; визначено можливості та напрями психосоціальної підтримки ветеранів на рівні громад; розроблено дорожню карту для ветеранів; розроблено організаційне забезпечення роботи патронатної служби [6].

Отже, організаційно-управлінське забезпечення реінтеграції ветеранів в територіальних громадах має передбачати досягнення двох основних цілей: задоволення потреб ветеранів та їх сімей в частині психосоціальної адаптації та забезпечення сталого розвитку громад, регіонів і держави в цілому за рахунок залучення ветеранів до економічного й соціального життя.

Список використаних джерел

1. Звіт про чисельність ветеранів війни та жертв нацистських переслідувань станом на 01.01.2025. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/2170777-zvit-pro-chyselnist-veteraniv-vijny-ta-zhertv-natsystyskyh-peresliduvan-stanom-na-01-01-2025/> (дата звернення 23.05.2025).
2. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту : Закон України від 22.10.1993 № 3551-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12?lang=uk#Text> (дата звернення 23.05.2025).
3. Стрімко збільшується кількість шукачів роботи, які не мають тривалого цивільного досвіду», – чи вдається ветеранам і ветеранкам знайти цивільну роботу після повернення зі служби. URL: <https://svidomi.in.ua/page/strimko-zbilshuietsia-kilkist-shukachiv-roboty-i-aki-ne-maiut-tryvaloho-tsyvilnoho-dosvidu-chy-vdaietsia-veteranam-i-veterankam-znaity-tsyvilnu-robotu-pislia-povernennia-zi-sluzhby> (дата звернення 23.05.2025).

<i>Богопольський Геннадій Володимирович</i> Цифрова трансформація публічного управління в умовах постпандемічного відновлення та євроінтеграції.....	584
<i>Бойнік Андрій Анатолійович</i> Цифрова мапа для олімпійця: як токенизація трансформує фінансову екосистему розвитку спортивних талантів	587
<i>Веретельніков Ігор Олегович</i> Зарубіжний досвід державного регулювання банківського сектора	592
<i>Городажєв Денис Андрійович</i> Інноваційні комунікативні технології у взаємодії органів публічної влади з громадськістю: виклики та перспективи запровадження в Україні	596
<i>Гуляк Олена Олександрівна</i> Огляд законопроектів, що знаходилися на розгляді в Верховній Раді України та стосуються визначення термінів «комунальна власність» та «спільна власність»	599
<i>Єрмак Валерій Олександрович, Попов Олександр Володимирович</i> Публічне управління в контексті підвищення фінансової спроможності територіальних громад: синергія банківської системи та інвестиційної політики	602
<i>Зайцев Юрій, Воробійов Сергій</i> Участь молоді в реалізації природоохоронних заходів через цифрові платформи	605
<i>Загrevський Олег Парфентійович, Репп Григорій Іванович</i> Досвід Великобританії щодо підтримки розвитку креативних кластерів: уроки для України.....	607
<i>Зміївська-Васильковська Ольга Володимирівна</i> Цифрова трансформація молодіжної політики в Україні в умовах після- воєнного відновлення: виклики та перспективи публічного врядування.....	611
<i>Зубенко Вячеслав Валерійович</i> Публічні інвестиції як інструмент відбудови та відновлення в умовах війни в Україні	613
<i>Колінько Микита Сергійович</i> Публічне управління регіональним розвитком України в умовах цифрової трансформації	617
<i>Кравець Олег Олександрович</i> Еволюція концепції сталого розвитку: від глобальних досліджень до українського контексту	619
<i>Крамаренко Володимир Костянтинович</i> Маркетингова стратегія як інструмент економічної та цифрової трансфор- мації територіальних громад в умовах повоєнної відбудови України	622

<i>Кушнір Володимир Миколайович</i> Гібридні моделі фінансування спортивної інфраструктури: поєднання державного, приватного та цифрового капіталу	625
<i>Лашин Петро Михайлович</i> Цифровізація інфраструктури підтримки МСП: нові інструменти публічного управління в умовах відбудови економіки України	632
<i>Лисенко Олександр Григорович</i> Збалансоване управління лісовими ресурсами: стратегічні завдання публічного врядування в умовах повоєнного відновлення	636
<i>Логвиненко Олександр Миколайович</i> Забезпечення відкритості та прозорості у сфері міжнародної технічної допомоги: цифрові інструменти державного врядування	639
<i>Marukhian Eduard</i> Current problems of public administration of Ukraine's international economic cooperation development in the context of European integration and the tasks of post-war reconstruction	642
<i>Момот Аліна Анатоліївна</i> Актуальні проблеми публічного врядування в сфері міського пасажирського транспорту в Україні в умовах війни та інших гібридних загроз	645
<i>Nalyvaiko Yurii</i> Implementation of anti-crisis policies by public authorities	648
<i>Петренко Сергій Миколайович, Ричка Роман Юрійович</i> Інтеграція «зеленої» енергетики в агросектор: роль публічного врядування в умовах трансформацій	652
<i>Ребрик Микола Юрійович, Гайдученко Світлана Олександрівна</i> Проблемні аспекти забезпечення соціально-економічного розвитку держави в умовах війни	655
<i>Свічкач Владислав</i> Подальша цифровізація державних фінансів України під час війни: технологічні рішення для підвищення ефективності бюджетної політики	659
<i>Слободяник Максим Володимирович</i> Формування стратегій управління змінами у фінансовій політиці водопостачання: виклики для публічного управління в умовах трансформацій	665
<i>Телевний Володимир Вікторович</i> Відбудова об'єктів кричної та цивільної інфраструктури міста Харкова: виклики та перспективи	669
<i>Тумокха Anatolii</i> Transformation of Public Administration Mechanisms for Road Infrastructure Development in Ukraine under Martial Law: Coordination Problems and Ways to Overcome Them	672